

אור המאיר פרשת קרח

ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי. ויקומו לפני משה ואנשים מבני ישראל וגו' קריאי מועד אנשי שם
ופירש"י לקח א"ע לצד אחד להיות נחלק מתוך העדה לעורר על הכהונה וזהו שנת"א ואתפליג קרח וצריך
להבין הענין נודע מה דאיתא בהאר"י זללה"ה ענין סוד הגלגולים מאדם הראשון עד שנתגלגל באברהם
ונצטרף ביצחק ונתלבן ביעקב וגלגול קין במצרי וקרח וכו' וסוד הגלגול הולך ונוקב מבריות אדה"ר עד
ביאת משיחנו במהרה בימינו כי להיות שלשה אבות הראשונים מקור ושורש לכל פרטיות הנשמות הבאים
אחריהם אשר להיות בתחלה כללות כולם היו כלולים בכח אחדותם ובהתפשטות הדורות נתפשטו ג"כ
פרטי הענפים לפרטו' הצרופים לעמת פרטי חלקי הנשמו' והרוחות והנפשות וכללותם הן המה נשמה א'
בחינת יעקב שאנו בני ישראל בכלל נקראים עדת יעקב ומלת עדת מורה לשון כנסיה ואסיפה כמו עדת
דבורים והכוונה כולנו בני איש אחד נחנו מכונסים ומקובצים מבחי' יעקב אבינו ואם מיישרים דרכינו
הטוב בדרך אמת במדתו של יעקב אבינו איש תם והולכו בתם המשיך על עצמותו אלופו של עולם וקנה
שם טוב לעצמו מדתו אמ"ת כנודע למשכילים המבינים בספרים וגם אנחנו בהכשר מעשים הטובים
לעשות כמעשיהו שם טוב עולה על גבינו לקרוא בשם יעקב שלם כמבואר לנו מאמרם ז"ל יעקב אבינו לא
מת ולמדו מקרא שכתוב וזרעך מארץ שבים
מה זרעו בחיים אף הוא בחיים ופירשנו למעלה כוונתם ז"ל
מה זרעו בחיים כלומר שמקשרים עצמם באמצעות פעולתם במעשה מצותם לחי החיים
ונמצא קנו בעצמותם מעשה האבות ללכת בדרכיו בלבב שלם
ובאמת כמו יעקב בחיר האבות שמדתו אמת אזי אף הוא בחיים כאלו לא מת
ועודנו עומד ומשמש במרום עם בחי' מדותיו מה שעבד את הבורא ב"ח בחיים חיותו בדרך כלל
עתה נתחלק ונתפלג לפרטיות חלקי נשמות ישראל
וכולם בכלל יעקב שלם עם כל פרטי בחינותיו

וכלל זה נקוט בידך אשר אבות הראשונים סימן לבניהם וענפיהם הבאים אחריהם לעשות כמעשיהם אשר
עשו ופעלו בדרך כלל
עתה החיוב מוטל על כל אחד ואחד מישראל לערך בחינתו לעשות בפרטיות בכדי להדמות לבחי' שורשו
ובהתאספם יחד קנו שם טוב לעצמם להקרא עדת יעקב כנזכר
ואם נעדר ממנו התורה ועבודה המוטל עליו לעשות כפי אחיזת נשמתו הפרטי בכללות נשמות האבות

אזי הכסיל פורש א"ע לצד אחר ויצא מהכלל כולו יצא כאלו אין לו חלק באלוה ישראל ח"ו

ועתה תחזה גודל היראה ופחד מה שראוי לעלות על כל אחד מישראל ללכת בדרכי אבות הראשונים
לישא עיניו אל ההרים

והנה ידוע מספרים כמו שבסטרא דקדושה נתפשטו ונתפלגו לבחי' ריבוי חלקי נפשות ישראל מאדה"ר
לבחי' שלשה אבות ואח"כ לי"ב שבטים ואח"כ לשבעים נפש ולת"ר אלף רגלין וכו' הס"א הולכת כקוף
בפני אדם דקדושה ונתפלגה ג"כ מבחי' כלליות לבחי' פרטיות מה שהיו כלולים תחלה בקין בסוד אחדות
מתגלגלים ונתהפכים מדור לדור בפירוד הגופים מכלליות לפרטיות ועשו ובלעם ובלק וקרח כולם המה
מאותו הגלגול של קין

ועודנה ישנם אפי' עתה בדורותינו וכמו שמצינו התפשטותו דמשה רבינו בכל דרא ודרא
כמוהו הענין בחיצונים בחי' בלעם דעת הטומאה לעומת דעת דקדושה התפשטותו ג"כ מדור לדור

עד דורו של משיח צרים רבים העומדים על ישראל לערך התחלקות נשמות ישראל יצב גבולות עמים למספר ב"י עדיין יש בחי' התפשטות הגלגולים מרעות מעשיהם של דור הפלגה ודור המבול ואנשי סדום ומכל דורות רשעים ראשונים שעמדו על עם קדוש ישראל למעיק להם

ואיתא בספר הבחיי תא וארמוז לך רמזים דכתיב באנשי דור הפלגה ויאמרו הבה נבנה לנו עיר ומגדל וראשו בשמים ונעשה לנו שם וגו' וירד ה' לראות את העיר ואת המגדל אשר בנו בני האדם ויאמר ה' הן עם אחד ושפה אחת לכלם וזה החלם לעשות ועתה לא יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות ובאנשי סדום כתיב טרם ישכבו ואנשי העיר אנשי סדום נסבו על הבית וכו'

ופירש הבחיי בכאן נרמז איך שנוקב והולך סוד הגלגול וכלם בכלל באו מסוד אד"הר וגמר הענין תהיה לעתיד

ויאמרו הבה נבנה עיר ואח"כ נתגלגלו אותן הרשעים בעצמם באנשי סדום ולזה רומז הכתוב ואנשי העיר אנשי סדום כלומר אנשי דור הפלגה המה בעצמם נתגלגלו באנשי סדום ונקראים עתה במאורע הזה אנשי סדום וזה לך האות מאמרו יתברך ויאמר ה' הן עם אחד ושפה אחת לכולם להורות בא על כללות הדורות מראשית הבריאה עד הסוף המה רק עם אחד ושפה אחת המתגלגלים מדור לדור עד ביאת הגואל שנאמר וזה החלם לעשות כלומר מהם אנשי דור הפלגה התחלה שהחילם לעשות רע

ועדיין לא פסק ומעותדים בכל דור ודור כל המיצר לישראל הכל נמשך מהם ולכן כתיב בתורה הקדושה אצל קרח ועדתו ויקומו לפני משה להורות הנ"ל לא בכאן בדורו של משה לבד קמו לחלוק כ"א מיום היות אדם על הארץ כבר קמו לעשות רע כמדובר וזה החלם לעשות וע"ש לשונו

והעולה מזה אשר אנשי הפלגה בעצמם שאמרו הבה נבנה לנו עיר ומגדל הן המה אנשי סדום שמתחלה נקראו. **אנשי עיר** על שם העיר והמגדל שבנו ואח"כ נתגלגלו **באנשי סדום** ונקרא עתה אנשי סדום וכן אלו הרשעים בעצמם נתגלגלו בשאר רשעים שבדורות שאחריהם ונוקבים והולכים עד ימים המקוים לנו משומר ישראל והכל בחכמה עשה הקב"ה לקבל תוספת תענוג מעם קרובו ישראל מפרטיות חלקי נשמתם ופרטי הדורות אשר כח בהם לעמוד נגד בחינת רע העומד נגדם ג"כ בבחינת פרטיות

כי כמו שיעקב אבינו נתחלק לבחי' פרטיות ואנו בכלל נקראים עדת יעקב כמדובר כמוהו העמיד הקב"ה רע לעומת טוב ג"כ מה שהיה תחלה בכלל קין עתה נתרבים והולכים לבחי' פרטיות להיות פרט מבחי' רע נגד פרט מבחי' טוב לזה תולה עבודת בנ"י ושכר ועונש וכמבואר בפ' שלח לך אל תיראום כי לחמינו הם הן הם גורמים לחם ומזון הנשמה בעולם העליון ע"ש

ולכן מוכרח להיות פרטיות חלקי הרע מא"ה נגד חלקי נפשות ישראל וגם בסטרא דקדושה יש ג"כ בחי' ימין ושמאל צדיק ורשע המכתיר את הצדיק אשר באמצעות הרשעים מגיע כתר ועטרה לצדיקים וכמבואר לנו פ"ה וצדיק מט לפני רשע

טרם בואו של רשע לעמוד נגד צדקת הצדיק אזי אינו ניכר שלימות הצדיק

והוא בחינת מט בעניני עבודתו

כי ה' צדיק יבחן באמצעות הרשעים הניגשים לטורדם ולדוחפם מעבודתם ועכ"ז עומדים בצדקתם מזה מגיע להם יתרון אור ושאת וניכרת שלימותם

וכלל זה נקוט בידך כל זמן שהאדם בסוד המחשבה לעשות עובדות טובים ועדיין לא הוציא מחשבתו מכח אל הפועל
אין זה משלימות העבודה את האלהים ואינה רצויה לפניו יתברך
דוגמת עיקר ראשית הבריאה זאת עלה ברצונו הפשוט
להוציא אורותיו הגנוזים וכמוסים בעצמותו מהעלם אל הגלוי

ולהבין הענין נקדים ביאור הכתוב צרור עון אפרים צפונה חטאתו חבלי יולדה יבואו לו הוא בן לא חכם כי עת לא יעמוד במשבר בנים

והענין כי לפעמים כשאדם מקושר בפנימיות מחשבתו אל הבורא ב"ה בעוסקו בתורה ותפלה ומקבל אז בסוד מחשבתו לעשות טוב מהבא בידו בכל נפשו ומאודו ואז אש תבערה בוער בקרבו לעשות מלאכתו קודש נה' בכל מאמצי כחו וכל מה שיתרמי לפניו לא יעזבנו וכמעט במסירת הנפש ואח"כ בצאת מחשבתו מכח אל הפועל אל בחי' העשיה נתקרה מהתלהבותו ואז העבודה רפייה בידו

והטעם בזה כי עודו בסוד המחשבה אין הקליפה מצויה כ"כ ונעדר מהמונעים לאפוקי בבאו אל בחינת העשיה אז הנחש הוא היצה"ר מצויה כי בעשיית הרע מרובה על הטוב ממילא הרבה מונעים יש להציבו על דרך לא טוב ומקררים מחשבתו לבלתי עשות טוב להוציא מחשבתו קודש אל גמר הפעולה

נוסף על זה יכול להיות לא די שאינו עושה טוב כאשר עלה ברצונו הקדום אלא פעולתו לעשותה עמה רע ח"ו ונגרר עם מחשבתו הקדומה אל החיצונים עשות מגונה ונמצא עבירה זאת היתה צפונה ג"כ בכח בסוד המחשבה בעליו רצונו לעשות עובדא טובה בצאתו עם המחשבה לחוץ נהפך הוא

ואתה תחזה אשר חכמים הגידו מעשים טובים של אדם נקרא בנים והאמת אתם כי בחינתה שוה בדומה אחד כאשר יש לבחי' הלידה טרם שנולד הולד שלשה בחי' עיבור הריון לידה וכמקרה האשה כן יקרה לאיש העובד את הבורא בבחי' בניו כן המה מעשים הטובים צריך להיות ג"כ בשלשה בחי' אלו תחלה בסוד מחשבה ואח"כ רצון ואח"כ עובד' בשלימות הוא סוד הלידה ולכן כמקרה האשה כאשר תקרב ללדת תחל ותזעק בחבלים מחבלי לידה ואח"כ צער גידול בנים

כמ"כ הרבה חבלים וצער מגיע לאדם קודם עשותו העובדא בשלימות גדול בלתי לה' לבדו וכולי האי ואולי ואתה תמצא אשר חכמים הגידו שאמר הקב"ה ליעקב אבינו אתה שהיה לך צער גידול בנים ולכאורה אינו מובן מה הוא ענין צער גידול בנים של יעקב אבינו וכי ביתו היתה ריקם וכידו אין לפורטם ליתן לבניו די מחסורם ממזון וכסות בודאי לא שת לבו למותרות כי כל עצמו בהתחננו על צרכיותיו הגשמיות לא שאל יותר כ"א לחם לאכול ובגד ללבוש ולא יותר וא"כ מה צער גידול בנים שייך ביעקב אבינו וגם מהנמנע לומר שציער עצמו מחלאים רעים הקרה לבניו כשהם קטנים וא"כ מה כוונתו יתברך במאמרו אתה שהיה לך צער ג"כ :

והנראה ע"ד שבארנו למעלה כוונתם ז"ל יעקב אבינו לא מת כ"א ויאסף אל עמיו והכוונה שנאסף אל עמיו עם פרטי בחינותיו אנחנו בכלל בחי' יעקב שלם וכשזרעו בחיים ומקשרים א"ע לחי החיים אף הוא בחיים להיות כללות כולם יעקב שלם המקובץ מחלקים רבים ומה שהיה תחלה בחי' א' כללי בגוף א' נתחלק עתה לבחי' רבים בגופים מחולקים ואנחנו עדת יעקב נק' בניו של יעקב אבינו מטעם המדובר ולהיות שכל אחד מישראל מיום עמדו על דעתו למאוס ברע ולבחור בטוב להכיר רוממות וגדלות אלהותו ית' לעומת עוצם הכרתו והתלהבותו כמוה ממש רבוי המונעים ומבלבלים מחשבתו קודש ועל דרך מאמרם ז"ל יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום וכל מה שהוא גדול מחבירו יצרו גדול ממנו ולכן כל ימיו עומד בסכנה פן ילכד ח"ו במצודת חרמו ופרטי ימיו ועתיו ורגעיו איננו בטוח ממלחמתו הגדולה ואם עיני שכל לכם תבינו ואחר תשכילו כמה צריך האדם להיות זהיר וזריז בשימור רב לעשות מלאכתו קודש באמונה ותמימות ואם ישים לבו ונפשו להתבונן על פרטי עובדותיו יראה ויבין גודל צער מתחלת התעוררות המחשבה עד גמר הפעולה עם כל בחינותיה בלתי לה' לבדו מגיעים צערים וחבלים וצער גידול בנים כמקרה האשה כנזכר ואתה תחזה צער הבנים מגיע לאביהם כי בצרתם לו צר להיותם ענפיו ובחינותיו ממש הנמשכים ממוחו ולכן תבינו לדעת כיון שאנחנו עדת יעקב בכלל ענפיו ובחינותיו של יעקב אבינו הראשון המעוטים לתקן פרטי בחינותיו וממילא כל בחי' צער המגיע לאדם פרטי מישראל נוגע אליו לבחי' הכללות שבמדתו לזה העמיק במאמרו ית' לומר ליעקב אבינו דייקא לשלול זולתו אתה שהיה לך צער גידול בנים ומוסב אעבר והוה ועתיד עד שיבלע המות לנצח הוא המלאך המות הוא היצה"ר מגיע אליו צער כללות עדת ישראל כל או"א טרם צאתו מבחי' הקטנות לגדלות ובכל עת ושעה עומד בסכנה ממלחמת היצה"ר כנזכר

זה הצער ממש צערו של יעקב אבינו להיות הבחי' שהיתה תחלה אצלו בכח יצא מהעלם אל הגלוי בפועל בנסיון היעמוד בקיומו ולכוונה הנזכר רמז הקב"ה אתה שהיה לך צער גידול בנים היינו בחינותיו ממש

ולכל אדם מישראל בפרוטרוט יש לו ג"כ צער גידול בנים ממעשיו הטובים הנקרא בנים טרם בואם לגמר פעולתם בשלימות

כי כ"ז היותו בסוד המחשבה איננו בוטח בנפשו אם הוא שלם ותמים במעשיו עד גמר הפעולה כי יכול להיות כשיעמוד במשבר בנים תתהפך עליו החבלים לעשות בעצת היצה"ר

כנזכר לעומת דברינו הנאמרים באמת יש לפרש דברי הנביא צרור עון אפרים צפונה חטאתו לרמוז האמור העון

שעושה אח"כ בפועל ידע נאמנה שהיה צפונה וצרורה כשהיה בסוד המחשבה לקבל עליו עול מלכות שמים שלימה גם שם טמונה וצפונה חטאתו בהעלם אשר הוא בעצמו אינו מרגיש מזה מצד התעלמות בחי' הרע שאינו מצויה לשם כ"כ כמו כבואו לבחינת עשיה

ולזה רומז הכתוב חבלי יולדה יבאו לך לרמוז חבלים המוזכר כאשר יקרב ללדת את גמר פעולתו הוא בן לא חכם ואין לו התפשטות הדעת איך להחזיק א"ע נגד בחי' רע העומד נגדו לשטנו עת לא יעמוד במשבר בנים רומז למשבר בנים ממעשיו העשויים בגמר פעולתם כיון שאז המלחמה כבדה עליו מעצת היצה"ר כנזכר ויש לו עיקר הצער של החבלים לאפוקי בהיותו בסוד המחשבה בנקל לו לעבוד אותו ית' קל מהרה לא כן בעשיה קשה עליו המעשה אשר יעשה מצד הרע העומד נגדו

ובאמת זהו עיקר ותורת האדם בעוה"ז לבלתי יגמר אחר עצת היצה"ר

ולכיון זה ברא הבורא ב"ה העולמות וצמצם אורותיו הבהירים מדריגה אחר המדריגה עד עולם העשיה
הגשמי שאז גמר צאת מהעלם אל הגלוי ואז ניכר שלימות מעלת הקדושה על גבול הרשע
בהיות אדם עומד בצדקו לבלתי נטות אחרי הקליפות
כי בכאן הבחירה חפשית והרוצה לצאת ח"ו יוצא ונמצא נשמע מכל הנ"ל שגם זה לעומת זה עשה אלקים

וכמו בסטרא דקדושה כללות קומת אדם הראשון נתחלקה בהאבות ואח"כ בת"ר אלף רגלי צריך להיות
ג"כ בבחי' הרע שלעומת הטוב ג"כ התחלקות הכלל לבחי' פרטיות לטעם המבואר בדברינו הנאמרים:

ומעתה נחזור לענין ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי ופירש"י לקח א"ע לצד אחד להיות נחלק מתוך
העדה לעורר על הכהונה הכוונה בזה
כל אדם העובד הקב"ה נקרא כהן בחי' עובד כמו שבארנו והכהן הגדול מאחיו ע"ש
ניכר שלימות צדקות הצדיק כ"א בהיות רשע עומד נגדו לעורר על בחי' עבודתו
ואז ניכר יתרון אור הצדיק מחושך רשעת הרשע
וכאן רומז הכתוב שבחי' קרח שערער אז על הכהונה
לא פסק עדיין ועדיין עומד במרדו לעורר על הכהונה
לזה העמיק רש"י ברוח קדשו לקח את עצמו לצד אחד

כלומר מה שברא הקב"ה שתי בחי' המצרים צד הטוב וצד הרע לקח הוא לעצמו להיות נחלק מתוך העדה
הקדושה לעורר על הכהונה תמיד בעבר והוה ועתיד
ואם נפשך לדעת כיון שפצתה האדמה את פיה ובלעה אותם ואת כל אשר להם וירדו חיים שאולה ואין
מציאתו בעולם מאין יצא לעורר על הכהונה
לזה העמיק רש"י בדבריו וזה שתרגום אונקלוס ואתפליג קרח כלומר בחי'

כללות של קרח נתפלג לפרטיות רבים לעמוד נגד פרטיות חלקי נשמות ישראל שנתחלקו ונתפלגו ג"כ
וכללותם נקרא עדת יעקב כמבואר
כמוהו נתחלק ונתפלג קרח ג"כ לעורר תמיד על הכהונה מדור לדור עד ביאת הגואל
כי יעקב מלבר משה מלגאו והוא בחי' דעת הכללי של ס"ר נפשות ישראל
רומז הכתוב ויקמו לפני משה כלומר
קודם שקמו עדת קרח לחלוק על משה קמו מאז ומקודם כדברי הבחיי שזכרתי לך
לזה גמר הכתוב קרואי מועד אנשי שם
ירצה המועדים ומזומנים לזה מאז מדור הפלגה שעמדו בעצה רעה הבה נבנה לנו עיר ומגדל וראשו
בשמים ונעשה לנו ישם ונוקב הענין מאז עד ביאת משיחנו ב"ב א"ס ודוק: